

www.oljan.fo

Jan Müller

28 - 02 - 2012

A.P. Møller fær milliardir sum staturin skuldi fingið

A.P. Møller-Mærsk og hini oljufeløgini, sum eru virkin í tí danska partinum av Norðsjónum, fáa alt ov nógv burtur úr oljuni, og danski ríkiskassin fær alt ov lítið. Tað er niðurstøðan í einari frágreiðing, sum Vísmenninir hava latið frá sær. Oljan og gassið í Norðsjónum eru ogn hjá tí danska fólkinum, og tí eigur tað, sum er oman fyri eitt rímligt avlop, at koma øllum tí danska fólkinum til góðar. Men nógv bendir á, at sum er fær staturin ikki tað, sum má metast at vera rímligt, og tí eru góðar orsøkir til at kanna móguleikarnar fyri at broyta verandi skipan, so tað almenna kann fáa ein størri part av ágóðanum. Tað sigur yvirvísmáðurin Hans Jørgen Whitta-Jacobsen við fjølmiðlarnar. Ein annar vísmáður, Claus Thustrup Kreiner, sigur, at danski ríkiskassin hevur mist fleiri milliardir krónur, tí avtalan um oljuna í Norðsjónum gevur oljufeløgnum alt ov nógv av ágóðanum. -Samanbera vit okkara skipan við ta norsku, so missir staturin millum 5 og 10 milliardir krónur um árið, sigur vísmáðurin. Hann leggur tó afturat, at við útlitum fyri minkandi framleiðslu verður missurin um tvær milliardir krónur árliga frameftir, um skipanin ikki verður broytt. Nordmænd fáa nógv meiri Norski ríkiskassin fær lutfalsliga nógv størri tilfeingisrentu burtur úr oljuni og gassinum, enn tann danski ríkiskassin fær. Tilfeingisrentan er taá, sum er eftir, tá oljufeløgini hava fingið eitt rímligt gjald fyri at taka oljuna upp úr undirgrundini. Í Noregi fær staturin 85 prosent av tilfeingisrentuni, men í Danmark er tann tilsvareandi satsurin 71 prosent. Tað ger, at feløgini, sum útvinna olju í tí danska partinum av Norðsjónum, fáa nógv størri avlop av sínum íløgum enn onnur vinnufeløg. Útrokningar vísa, at avkastið hjá oljufeløgnum er 60 prosent fyri skatt og 24 prosent eftir skatt, og tað er á leið trýggjar ferðir meiri enn í øðrum vinnugreinum sum heild, siga vísmenninir. Hægri skatt Teir donsku vísmenninir halda, at tað ber væl til at krevja meiri skatt frá oljufeløgnum í

Norðsjónum, uttan at skattingin kann metast at vera órímilig. Her kann verða nevnt, at í 2001 mælti tað serliga kolventisskattaráðið politikarunum til at krevja meiri frá oljufeløggunum í Norðsjónum, men politikararnir lurtaðu ikki eftir ráðnum.